

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Рішення Вченої Ради
ПВНЗ «Європейський університет»
(Протокол №3 від 27.05.2024)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ректора
ПВНЗ «Європейський університет»
від 27.05.2024 № 47 п.1

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ФОРМУВАННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА
ОНОВЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ**

Київ 2024

1. Загальні положення

1.1. Положення визначає порядок розроблення, реалізації, перегляду, оновлення та припинення освітніх програм у ПВНЗ «Європейський університет» (далі – Університет). Створено з метою встановлення єдиних норм та правил до структури, змісту та оформлення освітніх програм (далі – ОП) підготовки фахівців за освітніми ступенями бакалавра, магістра, доктора філософії, визначення процедури їх формування, затвердження та оновлення (перегляду).

1.2. Положення розроблено з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 (зі змінами і доповненнями), Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 (зі змінами і доповненнями), Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686, Положення про організацію освітнього процесу в Університеті, а також інших чинних нормативно-правових актів з питань забезпечення якості освітньої діяльності в Україні.

1.3. Положення призначено для використання структурними підрозділами (факультетами) Університету, які є розробниками ОП та відповідають за їх реалізацію, перегляд, внесення змін та оновлення.

1.4. Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма(надалі - ОП) - система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

1.5. Вимоги до ОП регламентовані стандартами вищої освіти:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- наявність переліку компетентностей та програмних результатів навчання випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- відповідність вимогам системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету;
- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

1.6. Дія цього положення поширюється на всі відокремлені структурні підрозділи Університету

2. Порядок розроблення освітньої програми

2.1. ОП розробляється на основі стандартів вищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній області (за наявності останніх).

2.2. Розроблення ОП включає:

- формування проектної групи та призначення гаранта освітньої програми;
- аналіз актуальності ОП та оцінювання достатності наявних ресурсів ;
- визначення профілю ОП;
- визначення освітнього змісту ОП та розроблення навчального плану;
- розроблення системи оцінювання якості ОП з метою її удосконалення.

2.3. ОП розробляється за ініціативою керівництва Університету, факультету чи кафедри. Розробці ОП передують порівняльний аналіз її ініціаторів аналогічних спрямувань, що

діють в провідних зарубіжних і українських університетах.

2.4. Розроблення ОП здійснюється проектними групами.

Проектні групи формуються окремо за кожною ОП на період її розроблення, моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація), самооцінювання або інших необхідних процедур.

2.5. З метою забезпечення участі в розробці, моніторингу та перегляду ОП зацікавлених сторін (стейкхолдерів) рекомендується включати до складу проектної групи їх представників (роботодавців, органів студентського самоврядування, професіоналів тощо) або залучати до діяльності проектної групи в інших формах.

2.6. Очолює проектну групу її керівник – гарант освітньої програми, науково-педагогічний працівник, який, як правило, має науковий ступінь та / або вчене звання за відповідною або спорідненою до ОП спеціальністю.

2.7. Гарант освітньої програми може бути керівником лише однієї ОП. Дострокове припинення роботи й призначення нового гаранта ОП і членів проектної групи здійснюється на підставі наказу ректора Університету.

2.8. Проектні групи виконують такі завдання:

- обирають вид ОП;
- встановлюють актуальність ОП;
- формують профіль програми;
- визначають форми навчання та організації освітнього процесу;
- визначають освітні компоненти;
- розробляють навчальний план та інші нормативні документи, які організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною ОП з врахуванням рекомендацій навчального, навчально- методичного відділів та вимог навчально- методичної ради Університету;

- ОП розробляється за ініціативою керівництва Університету, факультету чи кафедри.
- здійснюють аналіз відповідності ОП Ліцензійним умовам;
- узагальнюють пропозиції та формують рекомендації з вдосконалення існуючої ОП.

2.9. За запитом проектної групи відповідні служби Університету зобов'язані надати у визначений гарантом ОП строк відомості, необхідні для розроблення ОП.

3. Порядок затвердження ОП

3.1. Всі нові ОП мають пройти єдиний порядок затвердження, що містить їх послідовний розгляд такими підрозділами:

- проектною групою, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на засідання випускової кафедри;
- випусковою кафедрою (спільним засіданням випускових кафедр), позитивне рішення якої (яких) є підставою для передачі матеріалів декану факультету;
- деканом факультету, який здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми, раціональності розподілу кредитів, повноту документального забезпечення та відповідність освітньої програми Ліцензійним умовам. Позитивне рішення декана відповідного факультету є підставою для передачі матеріалів на розгляд вченої ради факультету;
- Вченою радою Університету.

3.2. Перелік документів, що подаються на засідання Вченої ради Університету:

- освітня програма ;
- графік навчального процесу ;
- навчальний план підготовки фахівців ;
- рецензії стейкхолдерів;
- інші документи за запитом.

3.3. За результатами розгляду освітньої програми, Вчена рада Університету може прийняти рішення про її затвердження, направлення на доопрацювання або про відмову у

затвердженні.

3.4. ОП затверджується рішенням Вченої ради Університету і вводиться в дію наказом ректора Університету.

4. Відкриття ОП та набір здобувачів вищої освіти

4.1. Набір здобувачів вищої освіти на навчання за ОП здійснюється приймальною комісією Університету згідно з Правилами прийому до Університету.

4.2. Відкриття ОП здійснюється за рішенням Вченої ради відповідно до запроваджених в університеті спеціальностей та освітніх програм, що внесені до бази ЄДЕБО як освітні пропозиції.

4.3. Перед відкриттям ОП наказом ректора університету призначається робоча група з розробки ОП та гарант відповідної освітньої програми.

4.4. Якщо на освітню програму не здійснено набір здобувачів вищої освіти у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то проектна група може в подальшому:

- відмовитися від її реалізації;
- провести удосконалення ОП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, надати матеріали удосконалення Вченій раді Університету.

У разі схвалення проведеного удосконалення вченою радою Університету, набір здобувачів вищої освіти на навчання за удосконаленою ОП здійснюється приймальною комісією Університету в наступному календарному році.

4.5. Освітня програма може бути вилучена з переліку ОП, що реалізуються в Університеті, за таких умов:

- з ініціативи Університету (за поданням приймальної комісії), у разі відсутності набору здобувачів вищої освіти на навчання за ОП протягом 2 років;
- з ініціативи Університету (за поданням навчального відділу), якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості освітньої програми отримано висновки про її низьку якість.

4.6. Рішення про вилучення освітньої програми з числа ОП, що реалізуються в Університеті, приймає Вчена рада Університету.

5. Порядок реалізації, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

5.1. Порядок реалізації освітньої програми визначається Положенням про організацію освітнього процесу Університету. Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік випусковою кафедрою (ми) складається робочий навчальний план за кожною ОП.

5.2. Адміністративне управління ОП здійснює, як правило, відповідна випускова кафедра, на якій ОП реалізується. У разі, якщо ОП реалізується більш ніж однією кафедрою, адміністративне управління закріплюється за однією з них.

До функцій адміністративного управління ОП відносяться:

- організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;
- інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів факультету;
- профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;
- взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами;
- рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;
- координація забезпечення якості освітньої програми, що реалізується на факультеті;
- організація проведення самоаналізу освітньої програми.

5.3. Академічне управління освітньою програмою здійснює гарант ОП.

Завданнями академічного управління ОП є:

- організація колегіального розроблення освітньої програми (профілю, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін, науково-дослідних семінарів, практик, підсумкових державних випробувань, оціночних засобів);
- здійснення контролю за якістю роботи науково-педагогічних працівників, які забезпечують реалізацію ОП та їх відповідність освітнім компонентам;
- аналіз і впровадження досвіду світової та вітчизняної вищої освіти у зміст і технологію реалізації ОП;
- взаємодія з підрозділами Університету з метою забезпечення якості освіти за програмою;
- взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника;
- підготовка освітньої програми до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

5.5. Моніторинг спрямований на визначення того, чи ОП досягають встановленої мети та чи відповідають потребам студентів, роботодавців, інших груп зацікавлених сторін і суспільства.

Моніторинг здійснюється групою забезпечення спеціальності із залученням експертів (науково-педагогічного персоналу, професіоналів-практиків, здобувачів вищої освіти).

5.6. Група забезпечення (робоча група):

- бере участь у моніторингу ОП (узагальнює пропозиції та рекомендації, здійснює самооцінювання) та періодичному перегляду ОП;
- разом з Приймальною комісією забезпечує внесення відомостей щодо ОП та навчальних планів до ЄДЕБО;
- здійснює контроль за реалізацією ОП науково-педагогічними працівниками та кафедрами Університету.

5.7. Моніторинг ОП передбачає оцінювання:

- Відповідності ОП досягненням науки у відповідній сфері знань, тенденціям розвитку економіки і суспільства;
- Врахування змін потреб студентів, роботодавців та інших груп зацікавлених сторін;
- Спроможності студентів виконати навчальне навантаження ОП та набуті очікувані компетентності;
- затребуваності на ринку праці фахівців, які здобули вищу освіту за ОП.

5.8. Моніторинг ОП здійснюють з використанням таких методів:

- опитування (анкетування) студентів, роботодавців та інших груп зацікавлених сторін;
- аналізу результатів оцінювання досягнень студентів;
- порівняння з ОП суміжних спеціальностей (спеціалізацій) та ОП інших ЗВО, в тому числі закордонних.

5.9. Перегляд освітніх програм з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації.

Освітня програма оновлюється за потреби відповідно до результатів моніторингу, який, як правило, здійснюється щорічно в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів.

Підставою для оновлення ОП можуть бути:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та/або вченої ради факультету і / або науково-педагогічних працівників, які її реалізують;
- результати оцінювання якості освіти;
- зміни інфраструктурного, кадрового характеру та/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному

плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.).

Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (як правило, не рідше одного разу за повний курс навчання за освітньою програмою).

Підставою для розробки нових навчальних планів є:

- затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;
- затвердження нових стандартів вищої освіти;
- внесення змін до циклу дисциплін гуманітарної та соціально- економічної підготовки (за рішенням Міністерства освіти і науки України або вченої ради Університету);
- внесення змін до дисциплін циклу самостійного вибору здобувачів вищої освіти (за рішенням вченої ради Університету).

Модернізація освітньої програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних навчальних результатів. Зміна виду освітньої програми також відноситься до удосконалення.

Модернізація ОП може проводитися з:

- ініціативи керівництва Університету/ факультету у разі незадовільних висновків про її якість в результаті самоаналізу або аналізу динаміки набору здобувачів вищої освіти;
- ініціативи групи забезпечення з метою врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, в яких реалізується ОП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці.

Модернізована освітня програма разом з обґрунтуванням внесених до неї змін проходить затвердження в установленому порядку.